

*****

การพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

Developing a participatory management model aimed at creating careers and employment in accordance with His Majesty King Rama X's educational policy on employment and careers for students at Ban Huai Bong School, Phayao Primary Educational Service Area Office 1.

พิเชษฐ์ ไชยบาล*

Pichete Chaibarn*

โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*

Ban HuayBong School Phayao Primary Educational Service Area Office 1*

cpichete@gmail.com

Received May 13, 2025: Revised: June 12, 2025: Accepted: November 15, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำและอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ความพร้อม และระดับความต้องการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และ 4) เพื่อประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ความพร้อม และระดับความต้องการมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบัน บริบท และระดับความพร้อม ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาล

*****

ที่ 10 การมีงานทำ – มีอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษามูลนิธิราชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เรียกชื่อย่อว่า “ PO - KITDEE Model” ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 Principle (หลักการของรูปแบบ) องค์ประกอบที่ 2 Objective (วัตถุประสงค์ของรูปแบบ) องค์ประกอบที่ 3 Knowledge (องค์ความรู้) องค์ประกอบที่ 4 Integration (การบูรณาการ) องค์ประกอบที่ 5 Teamwork (คณะทำงาน) องค์ประกอบที่ 6 Design and Development องค์ประกอบที่ 7 Ecommerce (การตลาดดิจิทัล) และ องค์ประกอบที่ 8 Evaluation (การประเมินผล) มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษามูลนิธิราชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ตามสมมุติฐาน ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษามูลนิธิราชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร /คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม และรายด้านสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการบริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างอาชีพและการมีงานทำ

Abstract

The main objective of this research is to develop a participatory management model aimed at promoting careers and employment in accordance with the Royal Initiative on Education of His Majesty King Rama X, focusing on employment and careers for students at Ban Hoai Bong School, under the Phayao Primary Educational Service Area Office 1. The specific objectives are: 1. To study the current situation, context, readiness, and the level of participatory needs aimed at promoting careers and employment according to the Royal Initiative on Education of King Rama X for students at Ban Hoai Bong School. 2. To develop and assess the quality of the participatory management model and its implementation manual for promoting careers and employment as per the Royal Initiative. 3. To implement a trial use of the participatory management model and its manual at Ban Hoai Bong School. 4. To evaluate the outcomes of the trial use of the participatory management model and manual. This research is conducted as a Research and Development (R&D) project. The research process

*****

is divided into four phases: Phase 1: Study of the current situation, context, readiness, and participatory needs. Phase 2: Development and quality assessment of the participatory management model and its manual. Phase 3: Trial use of the participatory management model and manual. Phase 4: Evaluation of the trial use of the participatory management model and manual.

Research findings are as follows:

1. The current situation, context, and readiness for participatory management aimed at promoting careers and employment for students at Ban Hoai Bong School were found to be at a high level overall and across each aspect.
2. The participatory management model developed for promoting careers and employment according to the Royal Initiative is named the “PO - KITDEE Model”. It consists of eight components: Principle (Principles of the model), Objective (Objectives of the model), Knowledge (Core knowledge), Integration (Integration process), Teamwork (Working group), Design and Development, E-commerce (Digital marketing), Evaluation (Assessment and evaluation). The model’s accuracy, suitability, feasibility, and usefulness were rated at the highest level overall.
3. The trial use of the participatory management model and its manual, aimed at promoting careers and employment in accordance with the Royal Initiative on Education of His Majesty King Rama X for students at Ban Hoai Bong School, under the Phayao Primary Educational Service Area Office 1, found that the evaluation of the desired attributes of the students’ herbal inhaler products, as assessed by stakeholders and consumer groups, was rated at the highest overall level.
4. The evaluation of the trial use of the participatory management model and its manual, aimed at promoting careers and employment in accordance with the Royal Initiative on Education of His Majesty King Rama X for students at Ban Hoai Bong School, under the Phayao Primary Educational Service Area Office 1, found that community leaders, administrators, education quality development committee members, teachers, students, and parents demonstrated higher levels of participation, both overall and in specific areas, compared to before the trial. Overall participation was rated at the highest level.

Key word: Development of Management Model, Participatory Management, Promote Careers and Employment.

บทนำ

จากการศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคนโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน พบว่า ไทยกำลังเผชิญกับการขาดแคลนแรงงานเชิงคุณภาพ คุณภาพของแรงงานไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการขาดความสามารถด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะตามสายงาน ซึ่งเป็นลักษณะที่หลายประเทศมีลักษณะคล้ายกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) และการกำหนดสมรรถนะกำลังคนในศตวรรษที่ 21 มีทิศทางที่ชัดเจนและคาดหวังสูงทั้งระดับสากลและระดับชาติ แต่การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังและวิธีการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ นั่นคือ ต้องสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมให้เข้มแข็ง ต้องมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการดำเนินการอย่างจริงจัง (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2564: 9) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการมีงานทำ สุวิชญา ชินธนาชูกิจ (2563: 228) ศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ประกอบด้วย 5 ประเด็นกลยุทธ์ ได้แก่ 1) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำให้มีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมืออาชีพ 3) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคงและยั่งยืน และ 5) สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านห้วยบง จัดการเรียนการสอน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ระดับชั้นอนุบาล 3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ได้แก่ “โรงเรียนบ้านห้วยบง มุ่งให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำเทคโนโลยีมีเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนร่วมพัฒนาการศึกษา” ภายใต้พันธกิจสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) จัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้เต็มศักยภาพ 2) จัดกระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีความสำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน และป้องกันต่อต้านยาเสพติด 4) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 5) ประสานงาน ร่วมกิจกรรมกับชุมชนและส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา และ 6) ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในด้านสื่อและเทคโนโลยีและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีคุณภาพ และมีเป้าหมาย คือ 1) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิชาการเต็มศักยภาพ 2) ผู้เรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความสำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี 4) ผู้เรียนมีความรู้ในด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง 5) ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอน และถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และ 7) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยบงมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำแก่นักเรียน โดยการบูรณาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ทุนทางสังคมเป็นหลักในการจัดการศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรของชุมชน ทรัพยากรทางบุคคลและสังคม ทุนทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ปรับปรุงและส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมด้านอาชีพทั้งในและนอกหลักสูตร โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

*****

ผู้เรียน มีนิสัยรักการทำงาน รักที่จะประกอบการ เข้าใจกระบวนการ เห็นช่องทางในการทำมาหากินและมีรายได้ระหว่างเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารายได้ครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบงร้อยละ 83.33 อยู่ในเกณฑ์ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ด้านรายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือน ไม่ต่ำกว่า 40,000 บาทต่อคนต่อปี แสดงให้เห็นว่าระดับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบงมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำแก่นักเรียน ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนบ้านห้วยบง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการส่งเสริมการสร้างอาชีพและการมีงานทำของผู้เรียนโดยการสร้างความร่วมมือด้วยเครือข่ายชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 บริบทของชุมชนและสภาพแวดล้อมเหล่านี้มีผลแก่นักเรียนโดยตรง ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมทางวิชาชีพมาดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ความพร้อมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
4. เพื่อประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยนำเสนอขอบเขตของการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ความพร้อม และระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อ

กระบวนการศึกษาวจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท ความพร้อม และระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านห้วยบง เป็น 1) ผู้นำชุมชน ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 20 คน 2) ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน 115 คน ได้มาโดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (หทัยชนก พรรคเจริญ และคนอื่น ๆ.2561: 23) โดยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 35 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันบริบท และความพร้อมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของโรงเรียนบ้านห้วยบง แบ่งออกเป็น 3กลุ่มประกอบด้วย 1) ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านห้วยบงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ด้านสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และ 3) ด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2) ตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านห้วยบงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน บริบท และระดับความพร้อม ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 การมีงานทำ - มีอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านทรัพยากรในชุมชน 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ และ 4) ด้านการตลาดและแนวโน้มทางการตลาด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และ 3) ตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านห้วยบงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (หทัยชนก พรรคเจริญ และคนอื่น ๆ, 2561 : 23) ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาสาขาการบริหารการศึกษาหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน ปฏิบัติงานผู้บริหารการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 2 คน เป็นผู้บริหารการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์

เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ และ 4) ความเป็นประโยชน์

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 4 กลุ่ม จำนวน 79 คน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 14 คน 2) บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 15 คน 3) นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 31 คน และ 4) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 19 คน รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 79 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร (Infinite Population) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.46) ใช้ตารางกำหนดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเครซีแอนด์มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน ธีรวิทย์เอกะกุล, 2543) หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณ ค่าสัดส่วนของประชากรโดยคาดว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .50 จากประชากรทั้งหมด ระดับ ความเชื่อมั่น 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดจำนวน 79 คนโดยเลือกแบบเจาะจง

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาระดับการยอมรับผลิตภัณท์ในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมี

ส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามโครงการพัฒนาผลิตภัณท์ยาตมสมุณไพรเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง ในครั้งนี้เป็น กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 20 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 15 คน 3) นักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 31 คน 4) นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 19 คน 5) ผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 31 คน และ 6) ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 135 คน โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร (Infinite Population) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.46) ใช้ตารางกำหนดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเครซีแอนด์มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน ธีรวิทย์เอกะกุล, 2543) โดยคาดว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .50 จากประชากรทั้งหมด ระดับ ความเชื่อมั่น 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ทั้งหมดจำนวน 135 คน

3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาระดับการยอมรับผลิตภัณท์โครงการพัฒนาผลิตภัณท์ยาตมสมุณไพรเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง เป็นกลุ่มกลุ่มผู้บริโภคทั่วไป

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร (Infinite Population) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553:46) ใช้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรโดยคาดว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .50 จากประชากรทั้งหมด ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% จำนวน 400 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) การศึกษาระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านรูปแบบโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำ มีความสวยงาม เหมาะสม 2) ด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย / ผลิตภัณฑ์ 3) ด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ 4) ด้านความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำ 5) ด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ 6) ด้านความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำ และ 7) ด้านภาพรวมของผลงานโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำ

2) การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหา 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสมาชิก 4) ด้านการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการตัดสินใจในการดำเนินการ 6) ด้านการมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ 7) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในการดำเนินโครงการ 8) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน 9) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์สร้างอาชีพและการมีงานทำ และ 10) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาร่วมกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

3) การศึกษาระดับการยอมรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ยาต้มสมุนไพร ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาต้มสมุนไพรที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริโภค จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกลิ่น 2) ด้านความคงทนของกลิ่น 3) ด้านรูปทรง 4) ด้านความรู้สึกลมเมื่อได้รับกลิ่น 5) ด้านราคา 6) ด้านบรรจุภัณฑ์และ 7) ด้านความชอบโดยรวม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 20 คน 2) บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบง จำนวน 15 คน 3) ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 31 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 19 คน รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 85 คน ผู้วิจัยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (หทัยชนก พรรคเจริญ และคนอื่นๆ, 2561 : 23)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านห้วยบงเพื่อยืนยันคุณภาพหลังทดลองใช้โดยแบ่งตามตัวแปรที่เกี่ยวข้องจำนวน 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 6 ด้านประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพสมรส 4)

*****

อาชีพ/ตำแหน่ง 5) ระดับการศึกษา และ 6) รายได้ และ 2) ตัวแปรเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ และ 4) ด้านความเป็นประโยชน์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แลตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละร้อย เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน เพื่อคำนวณหาค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 และไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ (Cronbach) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ , 2550 : 309) ใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.75 ขึ้นไป วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล หรือใช้หลักสถิติมาประยุกต์

สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ ค่า IOC (Item Objective Congruence) 2)สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (1) ค่าความถี่ (Frequency) และ (2) ค่าร้อยละ (Percentage)ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล (3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ(4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันบริษัท และความพร้อมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของโรงเรียนบ้านห้วยบง ระดับการยอมรับผลิตภัณฑ์ในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำจากโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาต้มสมุนไพรเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง และประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง ผลการศึกษา/วิจัย อธิบายสิ่งที่ได้พบจากการวิจัย โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็น ระเบียบพร้อมแปลความหมายของผลที่ค้นพบหรือวิเคราะห์ได้ และสรุปเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่วางไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน บริษัท ความพร้อมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน บริษัท และความพร้อมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ โดยภาพรวม

n=135

สภาพปัจจุบัน บริษัท และความพร้อมโดยภาพรวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพปัจจุบัน/ ความพร้อม
1. ด้านทรัพยากรในชุมชน	4.52	0.35	มากที่สุด
2. ด้านบุคลากร	4.15	0.58	มาก
3. ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ	4.07	0.60	มาก
4. ด้านการตลาดและแนวโน้มทางการตลาด	4.09	0.49	มาก

*****

รวม 4.12 0.33 มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง มีสภาพปัจจุบัน บริบท และความพร้อมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านทรัพยากรในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ด้านการตลาดและแนวโน้มทางการตลาด อยู่ในระดับมาก และด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการมีส่วนร่วม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวม

n=135

ความต้องการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ โดยรวม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการมีส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ	4.08	0.75	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ	3.89	0.78	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.09	0.80	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน	3.69	0.91	มาก
รวม	3.94	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง มีระดับความต้องการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเท่ากันทุกด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง มีองค์ประกอบของรูปแบบ จำนวน 7 องค์ประกอบคือ รูปแบบ เรียกชื่อย่อว่า “ PO - Kitdee Model” ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 Principle (หลักการของรูปแบบ) หลักการของรูปแบบ หมายถึง หลักการของรูปแบบ จำนวน 2 หลักการ ประกอบด้วย 1) พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพ และ 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 2 Objective (วัตถุประสงค์ของรูปแบบ) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง เป้าหมายของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบงจำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง 2) ได้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง และ 3) นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง มีงานทำ - มีอาชีพ มีรายได้

องค์ประกอบที่ 3 Knowledge หมายถึง องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากร ความพร้อม สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีในท้องถิ่นและองค์ความรู้ที่ศึกษาจากแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราชโบายด้านการศึกษามูลนิธิ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง

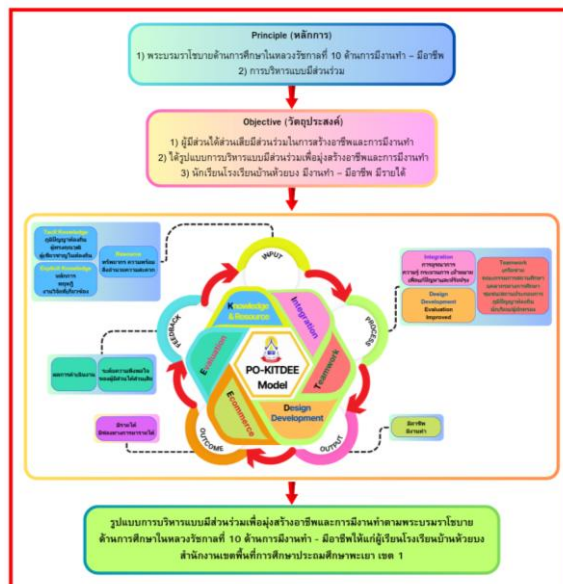
องค์ประกอบที่ 4 Integration (การบูรณาการ) หมายถึงการบูรณาการบริบท สภาพความพร้อม และระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

องค์ประกอบที่ 5 Teamwork (คณะทำงาน) หมายถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

องค์ประกอบที่ 6 Design and Development การออกแบบและพัฒนา หมายถึง กระบวนการออกแบบและพัฒนาอาชีพและการทำงานที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ภายใต้การบูรณาการบริบท สภาพความพร้อมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

องค์ประกอบที่ 7 Ecommerce หมายถึง การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากโครงการฝึกอาชีพและการทำงานของ นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

องค์ประกอบที่ 8 Evaluation หมายถึงการประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพและการทำงานที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ภายใต้การบูรณาการบริบท สภาพความพร้อมและระดับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

*****

ภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ - มีอาชีพ
ให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง

งานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง

1) การศึกษาระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง โดย
ภาพรวม

n=79

ความพึงพอใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านรูปแบบโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำ	4.51	0.32	มากที่สุด
2. ด้านความพร้อมของโครงการสร้างอาชีพและการมี งานทำ	4.57	0.36	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมในโครงการ	4.56	0.37	มากที่สุด
4. ด้านผลการดำเนินโครงการ/ผลิตภัณฑ์	4.61	0.24	มากที่สุด
5. ด้านภาพรวมของผลงานโครงการสร้างอาชีพและ การมีงานทำ	4.51	0.43	มากที่สุด
6. ด้านผลกระทบ/ประโยชน์หลังจากเข้าร่วมโครงการ	4.56	0.37	มากที่สุด
7. ด้านข้อมูลย้อนกลับ	4.44	0.59	มาก
รวม	4.54	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้นำชุมชน /คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน และ
นักเรียน มีระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพ
และการมีงานทำของโรงเรียนบ้านห้วยบง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการผลการดำเนินโครงการ/
ผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความพร้อมของโครงการสร้างอาชีพและการมีงานทำอยู่ในระดับมากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมในโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลกระทบ/ประโยชน์หลังจากเข้า
ร่วมโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านภาพรวมของผลงานโครงการสร้างอาชีพและการมี งานทำอยู่ในระดับ
มากที่สุด ด้านข้อมูลย้อนกลับ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วย
บง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ
ของผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยบง หลังเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวม

n=135

การมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ ภาพรวม	โดย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ		4.52	0.39	มากที่สุด

*****

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ	4.56	0.28	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.58	0.38	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน	4.52	0.42	มากที่สุด
รวม	4.54	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

3) การศึกษาระดับการยอมรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ยาตมสมุนไพร ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการยอมรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ยาตมสมุนไพร ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง โดยภาพรวม

n=135

การยอมรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผลิตภัณฑ์ยาตมสมุนไพร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การยอมรับ
1. ด้านกลิ่น	4.64	0.23	มากที่สุด
2. ด้านความคงทนของกลิ่น	4.53	0.41	มากที่สุด
3. ด้านรูปทรง	4.56	0.32	มากที่สุด
4. ด้านความรู้สึกลมเมื่อได้รับกลิ่น	4.58	0.48	มากที่สุด
5. ด้านราคา	4.60	0.49	มากที่สุด
6. ด้านบรรจุภัณฑ์	4.54	0.36	มากที่สุด
7. ด้านความชอบโดยรวม	4.55	0.43	มากที่สุด
รวม	4.57	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีระดับการยอมรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ยาตมสมุนไพร ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากันทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกลิ่น ด้านราคา ด้านความรู้สึกลมเมื่อได้รับกลิ่น ด้านรูปทรง ด้านความชอบโดยรวม ด้านบรรจุภัณฑ์โดย และด้านความคงทนของกลิ่น ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านห้วยบง

ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยบง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน โดยด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันบริบทและความพร้อมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามความคิดเห็นของผู้นำชุมชน ผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้านโดยใช้ทฤษฎีทางสังคมเป็นหลักในการจัดการศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรของชุมชน ทรัพยากรทางบุคคลและสังคม ทฤษฎีทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ปรับปรุงและส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมด้านอาชีพทั้งในและนอกหลักสูตร โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของศุภโชค ปิยะสันต์ (2558: 175 – 189) ศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับโรงเรียนในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดารบทเรียนจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี พบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับโรงเรียนในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร ประกอบด้วยปัจจัย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านศักยภาพของพื้นที่ กล่าวคือ การจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมต้องคำนึงถึงต้นทุนด้านศักยภาพของชุมชนทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ศักยภาพด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อใช้เป็นตัวกำหนดเนื้อหาและสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของชุมชน ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนทั้งด้านองค์ความรู้วัสดุอุปกรณ์และวิทยากรหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่มีความแตกต่างตามบริบทของพื้นที่ และ 2) ปัจจัยด้านกระบวนการของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของการพัฒนาและมีกระบวนการสำคัญ 3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนนอกโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้สอนที่มีความสนใจ ถนัด ได้เรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะด้านอาชีพโดยใช้นอกเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์ อภัยใจ (2560: 11) ศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ พบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพของโรงเรียน ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ 2) เงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จ สอดคล้องกับ นงนุช ชมพู่เทพ (2560: 142 – 153) ศึกษา รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและทุรกันดาร ในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก ผลการศึกษา องค์ประกอบหลักการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วยแนวทางการส่งเสริมอาชีพ โดยยึดหลัก 1) หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) การใช้โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นฐานของการพัฒนา 3) การยึดหลักพึ่งตนเอง 4) การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายการพัฒนา 5) การใช้ศักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัดและเกิดประสิทธิผลสูงสุด 6) การสร้างผู้ประกอบการ และ 7) การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการเชิงนวัตกรรมภายใต้ Thailand 4.0 ความต้องการพัฒนาอาชีพ ได้แก่ 1) งานเกษตรพื้นที่สูง 2) งานอุตสาหกรรม 3) งานคหกรรม 4) งานบริการ และ 5) การค้าชายแดน และสอดคล้องกับ ปิยะ สุกีสวัสดิ์ (2562: 3938 – 3947) ศึกษา ยุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแนวตะเข็บชายแดน จังหวัดเชียงราย สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ คือ เป็นโรงเรียนสร้างโอกาส บูรณาการวิชาการเพื่อส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ สอดคล้องกับท้องถิ่น ยุทธศาสตร์เน้นโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทักษะพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจ ที่ใช้ได้จริง เห็นความสำคัญของการสร้างอาชีพสุจริต ประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจของตนเอง โดยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการระดับชั้นเรียนเหมือนกัน จัดกิจกรรมตามสภาพโรงเรียน และชุมชนเหมาะสมกับงบประมาณ ครูผู้สอนจะมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน

*****

2. ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ-มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วย ด้านหลักการของรูปแบบ ด้านวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ด้านเนื้อหาของรูปแบบ ด้านกระบวนการของรูปแบบ และด้านการวัดและประเมินผล และจากการประเมินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ-มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า รูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความถูกต้อง เหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ สำหรับนำไปทดลองใช้ เนื่องจากการพัฒนารูปแบบและคู่มือ เกิดจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน บริบท และความพร้อมของการบริหารแบบมีส่วนร่วม การสังเคราะห์เอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และความคิดเห็นจากการประชุมระดมสมองของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม และการจัดการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบง ส่งผลให้คุณภาพของรูปแบบและคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความถูกต้อง เหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของดารุณี เดชยศดี (2562: 206) ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า โครงสร้างรูปแบบ เรียกชื่อย่อว่า “POSE – PL” ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการ (Principles = P) ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ (Objective = O) ส่วนที่ 3 สารสำคัญ (Summary = S) และส่วนที่ 4 องค์ประกอบ (Element = S) มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ จากการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีประสิทธิภาพสำหรับนำไปทดลองใช้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พระภูมินทรวรโท ศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการ และ 4) การวัดและประเมินผล รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ สอดคล้องกับ เสกสรร สนวนสำราญ (2567: 157 – 162) ศึกษา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการศึกษา ความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) สรุปได้ว่า รูปแบบฯ มีความเหมาะสม และความถูกต้องดีมาก โดยผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

*****

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยผู้นำชุมชน ผู้บริหาร/คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยด้านความเป็นประโยชน์ รองลงมา ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และ ด้านความถูกต้อง ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของภิญญาพัชร โทธรรม (2566: 123 – 126) ศึกษาารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพท้องถิ่นของนักเรียน โรงเรียนยางชุมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ชุมชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วม ในทุกขั้นตอน 2) ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบทุกกระบวนการ บรรลุ วัตถุประสงค์ 3) นักเรียนมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้น มีทักษะอาชีพอยู่ในระดับมาก มีคุณลักษณะในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับดี และ 4) ผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย มีความคล่องตัวและยืดหยุ่น เป็นไปตามรูปแบบ

ข้อเสนอแนะ เขียนบอกให้ทราบว่าผลงานการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างไร หรือ ให้ข้อ เสนอแนะประเด็นปัญหาที่เป็นข้อจำกัด หรือที่สามารถปฏิบัติได้สำหรับการศึกษา/วิจัยต่อไป

1) การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 นี้มีความถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของนักเรียนระหว่างเรียนได้

2) ควรมีการพัฒนารูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในเพื่อเพิ่มสมรรถนะครูในการมุ่งสร้างอาชีพและการมีงานทำตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้านการมีงานทำ – มีอาชีพให้แก่ผู้เรียนในรูปแบบอื่นๆ

บรรณานุกรม

ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ.

ปริญญาธิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ดารุณี เดชยศดี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

และอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.ปริญญาธิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการ: สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม.

นงนุช ชมพูเทพ. (2560). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงและ

ทุรกันดารในเขตภาคเหนือด้านตะวันตก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

*****

ปิยะ สุตีสสดี. (2562). ยุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำในโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษา ตามแนวตะเข็บชายแดนจังหวัดเชียงราย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ภิญญาพัชร โทธรรม. (2566).รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพท้องถิ่นของนักเรียน

โรงเรียนยางชุมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์.ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต.

สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ศุภโชค ปิยะสันต์. 2558. รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับโรงเรียนในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร

บทเรียนจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี.วารสารการวิจัยกาสละองค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ปีที่ 9 (ฉบับที่ 2) : 175-189.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์.(2564). “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21”.ครูสภาวิทยารจารย์ JOURNAL

OF TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT. ปีที่ 2 (ฉบับที่ 1) : 1-15.

สุวิชญา ชินธนาชูกิจ. (2563).กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ปริญญานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เสกสรร สอนสำราญ. (2567).รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการแหล่งเรียนรู้ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

สมุทรสงคราม. (ปริญญานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.

สำนักงานเลขาธิการสภา. (2562). การศึกษาแนวโน้มความต้องการกำลังคนโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน.กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

หทัยชนก พรรคเจริญ และคณะ. (2561).เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มระเบียบวิธีสถิติ สำนักนโยบายและวิชาสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.